

1. RACIONALNA ŠTEVILA

Množica celih števil

Ponovimo

1.

$$D_{12} = \{1, 2, 3, 4, 6, 12\}$$

$$D_{18} = \{1, 2, 3, 6, 9, 18\}$$

a) 1, 2, 3, 6

b) V uniji množic D_{12} in D_{18} so delitelji, ki so vsebovani vsaj v eni od obeh množic.

Simbolni zapis: $D_{12} \cup D_{18} = \{1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 18\}$.

c)

Euler-Vennov diagram:

1.

a) +350 m, -48 m

b) +6 nadstropij, -2 nadstropji

c) +2000 €, -4500 €

č) -12 °C, +5 °C

2.

a)

za 1 manjše število	11	-10	-15	-1	-20	-201	-100
Število	12	-9	-14	0	-19	-200	-99
za 1 večje število	13	-8	-13	1	-18	-199	-98

b)

za 2 manjše število	10	-13	-15	-2	-21	-201	-100
Število	12	-11	-13	0	-19	-199	-98
za 3 večje število	15	-8	-10	3	-16	-196	-95

3.

Temperature: -1 °C, -10 °C, 0 °C in 11 °C. Spremembe: -9 °C, +10 °C in +11 °C.

4.

a) $-6 < -5$

c) $-2 < -1$

d) $-4 < 0$

f) $-28 > -82$

b) $0 > -1$

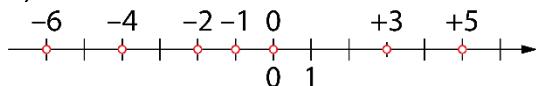
č) $-3 > -5$

e) $-2 > -4$

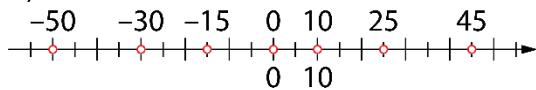
g) $0 > -16$

5.

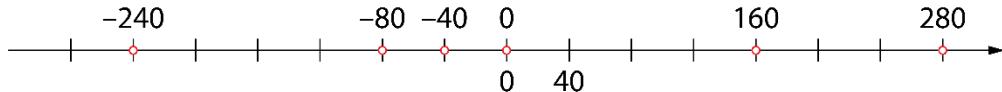
a)

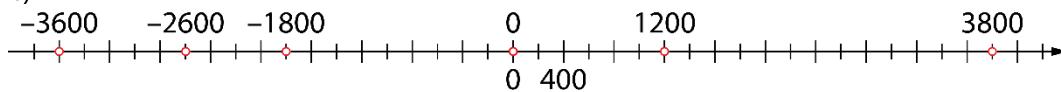
b)

c)

č)

6.

a) $A(-22), B(-12), C(-5), D(2)$ in $E(8)$ b) $A(-240), B(-170), C(-80), D(0)$ in $E(130)$ c) $A(-3060), B(-3035), C(-3005), D(-2995)$ in $E(-2980)$

7.

a) $A = \{-2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5\}$ b) $B = \{-10, -8, -6, -4, -2\}$ c) $C = \{5, 10, 15, 20, 25, 30, 35\}$ č) $D = \{-24, -20, -16, -12, -8, -4, 0, 4\}$

8.

a) P

b) N

c) P

č) N

9.

	$\mathbb{N}$	$\mathbb{Z}$	$\mathbb{Z}^-$	$\mathbb{Z}^+$	$\{0\}$
12	€	€	€	€	€
340	€	€	€	€	€
-13	€	€	€	€	€
0	€	€	€	€	€
-250	€	€	€	€	€
8,5	€	€	€	€	€
-2,6	€	€	€	€	€

Množici $\mathbb{N}$ in $\mathbb{Z}^+$ vsebujeta iste elemente.

10.

a) $-9, -17, -25, -33, -41$

Vsak naslednji člen je za 8 manjši od predhodnega.

b) $-9, 2, 14, 27, 41$

Prvi člen zmanjšamo za 7, drugega za 8, tretjega za 9, četrtega za 10 in tako nadaljujemo z ostalimi členi.

c) $-6, -15, -24, -33, -42$

Vsek naslednji člen je za 9 manjši od predhodnega.

č) $-12, -17, -23, -30, -38$

Prvi člen zmanjšamo za 1, drugega za 2, tretjega za 3, četrtega za 4 in tako nadaljujemo z ostalimi členi.

11.

a) -530 m

b) -255 m

c) Za 780 m .

č) 1252 m

12.

a) P

b) N, $\{1, 2, 3, 4\} \subset \mathbb{N}$

c) P

č) N, $\mathbb{Z} \cap \{0\} = \{0\}$

d) N, $\{-1, 0, +1\} \subset \mathbb{Z}$

e) N, $\mathbb{Z}^- \cup \{0\} \cup \mathbb{Z}^+ = \mathbb{Z}$

Misija v neznano

a)

	Merkur	Venera	Zemlja	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluton
temperatura [°C]	428	467	15	-29	-108	-139	-195	-202	-233
temperatura [°F]	802,4	872,6	59	-20,2	-162,4	-218,2	-319	-331,6	-387,4

b)

Temperatura na Zemlji je za 413°C nižja od temperature na Merkurju.

Temperatura na Zemlji je za 452°C nižja od temperature na Veneri.

Temperatura na Zemlji je za 44°C višja od temperature na Marsu.

Temperatura na Zemlji je za 123°C višja od temperature na Jupitru.

Temperatura na Zemlji je za 154°C višja od temperature na Saturnu.

Temperatura na Zemlji je za 210°C višja od temperature na Uranu.

Temperatura na Zemlji je za 217°C višja od temperature na Neptunu.

Temperatura na Zemlji je za 248°C višja od temperature na Plutonu.

c) Svinec ima tališče pri 327°C , aluminij pri 660°C in železo pri 1539°C . Na Merkurju je dnevna temperatura 428°C tako, da bi se tam stalil svinec in bi prešel v tekoče agregatno stanje.

č) Na Marsu je dnevna temperatura -29°C , tališče živega srebra pa je pri -39°C . Ker je tališče živega srebra še nižje od temperature na Marsu, tam živo srebro še ne bi prešlo v trdo agregatno stanje.

Množica racionalnih števil

Ponovimo

1.

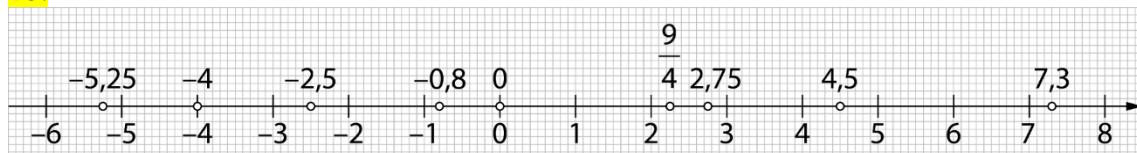
$$12 \ell : 6 = 2 \ell$$

12 ℓ vode pretočimo v 6 posod po 2 ℓ.

$$6 \ell : 12 = 0,5 \ell$$

6 ℓ vode pretočimo v 12 posod po 0,5 ℓ.

13.

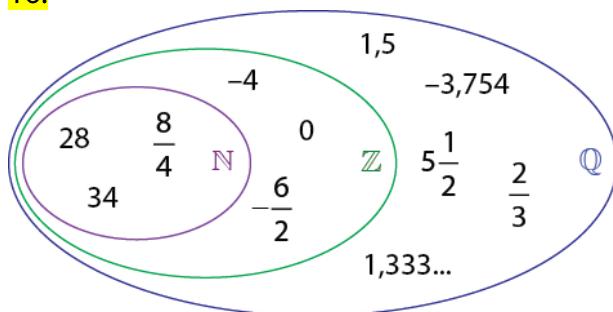
14.

	$\mathbb{N}$	$\mathbb{Z}$	$\mathbb{Q}$	$\mathbb{Q}^-$	$\mathbb{Q}^+$
0	∉	∈	∈	∉	∉
-13	∉	∈	∈	∈	∉
7,3	∉	∉	∈	∉	∈
26	∈	∈	∈	∉	∈
$-\frac{16}{4}$	∉	∈	∈	∈	∉
$\frac{18}{9}$	∈	∈	∈	∉	∈
1,666...	∉	∉	∈	∉	∈

15.

- a) $-3 \in \mathbb{Q}$ b) $-4,25 \in \mathbb{Q}^-$ c) $\frac{3}{4} \in \mathbb{Q}^+$ d) $\mathbb{Z} \subset \mathbb{Q}$

16.

17.

- a) cela števila: $\begin{array}{r} 7 \\ \underline{-} \end{array}$ $\begin{array}{r} \frac{18}{3} \\ -9,0 \end{array}$ $\begin{array}{r} -\frac{42}{7} \\ \end{array}$

b) pozitivna racionalna števila: $\begin{array}{r} 7 \\ \underline{-} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2,7 \\ \frac{3}{10} \end{array}$ $\begin{array}{r} \frac{18}{3} \\ \end{array}$

c) negativna racionalna števila: $\begin{array}{r} -6,5 \\ \underline{-} \end{array}$ $\begin{array}{r} -9,0 \\ -9,01 \end{array}$ $\begin{array}{r} -\frac{42}{7} \\ \end{array}$

č) neničelna števila: $\begin{array}{r} 2,7 \\ \underline{-} \end{array}$ $\begin{array}{r} -6,5 \\ \frac{3}{10} \end{array}$ $\begin{array}{r} \frac{18}{3} \\ -9,0 \end{array}$ $\begin{array}{r} -9,01 \\ -\frac{42}{7} \end{array}$

18.

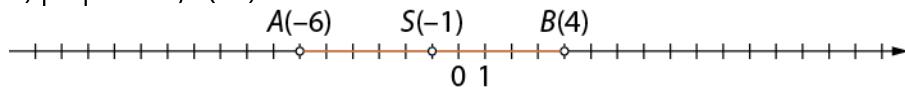
Temperatura v četrtek je $0,3^{\circ}\text{C}$. Število $0,3$ je pozitivno racionalno število.

19.

20.

- a) $|AB| = 10$ e, $S(-1)$

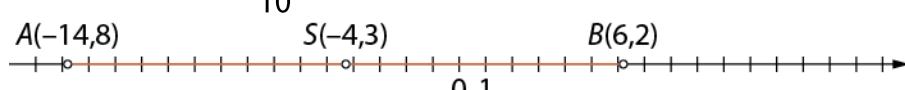
b) $|AB| = 15$ e, $S(3,5)$

c) $|AB| = 19$ e, $S(-6,1)$

$$\checkmark) |AB| = 21 \text{ e, } S(-4 \frac{3}{10})$$

21.

- a) $\mathbb{N} \cap \mathbb{Q}^+ = \mathbb{N}$ c) $\mathbb{Z}^- \cup \mathbb{Q}^- = \mathbb{Q}^-$ d) $\mathbb{Z} \cap \mathbb{Q} = \mathbb{Z}$
 b) $\mathbb{Q}^+ \cap \mathbb{Q}^- = \{ \}$ č) $\mathbb{Q}^+ \cap \mathbb{Z}^+ = \mathbb{Z}^+ = \mathbb{N}$ e) $\mathbb{Z} \cup \mathbb{Q} = \mathbb{Q}$

22

23.

- a) N, 5 ∈ ℚ⁺   c) N, 1,5 ∈ ℚ⁺   d) P
b) P   č) P   e) N, 3,27 ∈ ℙ

24.

Obstaja 8 različnih števil.

$$\frac{-1}{1} = -1, \frac{-1}{2} = -\frac{1}{2}, \frac{-1}{3} = -\frac{1}{3}$$

$$\frac{1}{1} = 1, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}$$

$$\frac{2}{1} = 2, \frac{2}{2} = 1, \frac{2}{3}$$

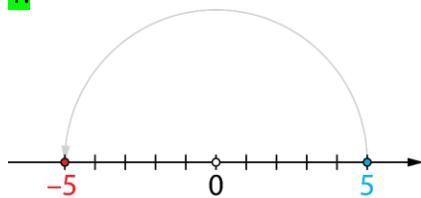
Misija v neznano

- a) 717 enot
- b) $Z(-12)$
- c) Vsak izmed njih mora narediti 239 skokov.
- č) Prvi zajec skoči do slike števila $-145,5$, drugi pa do slike števila $121,5$. Takrat sta oddaljena 267 enot.

Nasprotna vrednost racionalnega števila

Ponovimo

1.

Dobiš sliko števila -5 .

25.

	a)	b)	c)	č)	d)	e)	f)	g)	h)
število	9	-6	0	3,45	-12,5	$-\frac{4}{7}$	1	$-6\frac{2}{3}$	0,003
nasprotna vrednost števila	-9	6	0	-3,45	12,5	$\frac{4}{7}$	-1	$6\frac{2}{3}$	-0,003

26.

- a) -12 b) 15 c) $-4,5$ č) $2,6$ d) $4\frac{1}{5}$

27.

- a) Za 24 .   b) Za $13,4$.   c) Za 1 .   č) Za $5\frac{1}{3}$.

28.

- a) 4 in -4 b) $6,5$ in $-6,5$ c) $7,85$ in $-7,85$ č) $8\frac{3}{8}$ in $-8\frac{3}{8}$

29.

- a) Znak za odštevanje.
b) Nasprotna vrednost števila.
c) Predznak števila.
č) Prvi minus predstavlja nasprotno vrednost števila, drugi pa predznak števila.

30.

$$0,8; -14; -9,5; -\frac{1}{2}; -4\frac{2}{5}; 10 \text{ in } 0.$$

Misija v neznano

Število 5.

$$-(-(-(-5))) = 5$$

Absolutna vrednost racionalnega števila

Ponovimo

1.

Točka A je od izhodišča oddaljena za 5 enot, točka B pa za 4 enote.

31.

$$|-5,5| = 5,5 \quad \left| -4\frac{1}{4} \right| = 4\frac{1}{4} \quad |-3| = 3 \quad |0| = 0$$

$$\left| 1\frac{2}{3} \right| = 1\frac{2}{3} \quad |3| = 3 \quad |4,5| = 4,5$$

32.

a) 20 in -20 b) $4,8$ in $-4,8$ c) $9\frac{3}{4}$ in $-9\frac{3}{4}$ č) 0

33.

a) 5 b) $2,5$ c) $\frac{3}{7}$ č) $\frac{2}{3}$

34.

a) $>$ b) $>$ c) $>$ č) $<$ d) $<$ e) $<$ f) $<$ g) $=$ h) $=$

35.

število	-9	-12	+12	$-\frac{3}{7}$	+7,8	0	$-(-(-3))$
nasprotna vrednost števila	+9	+12	-12	$+\frac{3}{7}$	-7,8	0	+3
absolutna vrednost števila	9	12	$\frac{3}{7}$	7,8	0	3	

36.

$-4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4$

37.

$-6,23 < -|-3,82| < -2,54 < -|+2,45| < |-2,45| < |-6,32|$

38.

a) $R = \{-18, 18\}$ c) $R = \{0\}$ d) $R = \{-9, 9\}$
 b) $R = \{\}$ č) $R = \{-3, 3\}$ e) $R = \{-4, 4\}$

39.

a) 24 b) $20,8$ c) $57,5$ č) $9\frac{1}{3}$

- 40.** a) 5 b) 80 c) 16 č) 24 d) 1 e) 5

- 41.** a) 20 b) 10 c) 30 č) 13 d) 1,78

- 42.** a) $R = \{-2, -1, 0, 1, 2\}$ č) $R = \{\dots -8, -7, -6, -5, -4\} \cup \{4, 5, 6, 7, 8 \dots\}$
 b) $R = \{-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3\}$ d) $R = \{\dots -10, -9, -8, -7, -6\} \cup \{6, 7, 8, 9, 10 \dots\}$
 c) $R = \{-2, -1, 0, 1, 2\}$ e) $R = \{-4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4\}$

- 43.**
2

- 44.** a) < b) > c) =

Misija v neznano

Rezultat je za 1 manjši od števila, ki ga vstavimo v izraz.

Zgled: $x = 1,6$

$$x - 1 = 1,6 - 1 = 0,6$$

$$|1 - |1 - |1 - 1,6|| = |1 - |1 - |-0,6|| = |1 - |1 - 0,6| = |1 - |0,4| = |1 - 0,4| = |0,6| = 0,6$$

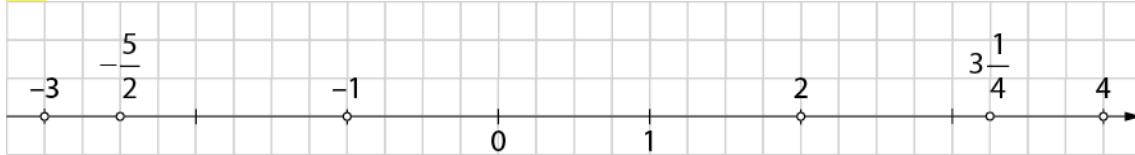
Urejanje racionalnih števil po velikosti

Ponovimo

1.

$$-3 < -1 < 0 < 2 < 3$$

45.

$$-3 < -\frac{5}{2} < -1 < 2 < 3\frac{1}{4} < 4$$

46.

- a) <   b) >   c) >   č) >   d) <   e) >   f) <   g) <   h) >

47.

a) $3 < 3,6 < 4$	c) $5 < 5\frac{7}{8} < 6$	d) $0 < 0,\bar{3} < 1$
b) $-4 < -3,6 < -3$	č) $-6 < -5\frac{7}{8} < -5$	e) $-1 < -0,\bar{3} < 0$

48.

- a) Slika števila -12 leži **levo** od slike števila -10 . Število -12 je **manjše** od števila -10 .
 b) Slika števila $2,8$ leži **desno** od slike števila $-2,5$. Število $2,8$ je **večje** od števila $-2,5$.
 c) Slika števila $-4,5$ leži **levo** od slike števila 0 . Število 0 je **večje** od števila $-4,5$.
 č) Slika števila $-\frac{7}{10}$ leži **levo** od slike števila $-\frac{3}{10}$. Število $-\frac{3}{10}$ je **večje** od števila $-\frac{7}{10}$.

49.

$$-3,9 < -3\frac{1}{2} < -\frac{13}{6} < -2 < -\frac{3}{4} < 0,2 < 2,7 < \frac{55}{16} < \frac{19}{5} < 3,9$$

50.

- a) $-9,4 < -6,2 < -5,9 < -2,9 < 0,3 < 7,3 < 8,1$
 b) $-7,49 < -7,39 < -7,29 < -7,193 < 7,168 < 7,3 < 7,36$
 c) $-1\frac{2}{9} < -\frac{8}{9} < -\frac{4}{9} < \frac{1}{9} < \frac{5}{9} < 1\frac{1}{9}$
 č) $-\frac{7}{2} < -0,9 < -\frac{5}{6} < -\frac{4}{5} < \frac{1}{3} < \frac{11}{15} < 3\frac{1}{10}$

51.

- a) $R = \{-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3\}$ je končna množica.
 b) $R = \{-6, -5, -4, -3, -2, -1\}$ je končna množica.
 c) $R = \{-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3 \dots\}$ je neskončna množica.
 č) $R = \{-15, -14, -13\}$ je končna množica.

52.

$$-\frac{2}{5}$$

53.

a) $R = \{-3, -4, -5, -6, -7 \dots\}$

b) $R = \{-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3 \dots\}$

c) $R = \{1, 2, 3, 4, 5 \dots\} \cup \{\dots -6, -5, -4, -3, -2\}$

č) $R = \{4, 5, 6, 7, 8 \dots\}$

54.

a) $-4,8 < -2,6 < 2,6 < 4,8$

b) $-3\frac{3}{4} < -2\frac{1}{2} < 2\frac{1}{2} < 3\frac{3}{4}$

Misija v neznano

Povprečna temperatura, ki jo je izmeril Nikolaj, je $-7,7^\circ\text{C}$, Tarikova $16,9^\circ\text{C}$ in Anžetova $0,9^\circ\text{C}$.

Povprečne temperature, urejene po velikosti: $-7,7^\circ\text{C} < 0,9^\circ\text{C} < 16,9^\circ\text{C}$.

Najbolj mrzlo je bilo v Rusiji, malce nad 0°C v Sloveniji in najtopleje v Maroku.

Vaja dela mojstra

55.

a) -7°C	c) $+8,7^{\circ}\text{C}$	d) $-3,7^{\circ}\text{C}$	f) -1°C	h) $-11,6^{\circ}\text{C}$
b) $+5,8^{\circ}\text{C}$	č) -10°C	e) $1,3^{\circ}\text{C}$	g) $-8,2^{\circ}\text{C}$	i) $-\frac{3}{4}^{\circ}\text{C}$

56.

	$\mathbb{N}$	$\mathbb{Z}$	$\mathbb{Z}^-$	$\mathbb{Z}^+$	$\mathbb{Q}$	$\mathbb{Q}^-$	$\mathbb{Q}^+$
6	$\in$	$\in$	$\notin$	$\in$	$\in$	$\notin$	$\in$
0	$\notin$	$\in$	$\notin$	$\notin$	$\in$	$\notin$	$\notin$
-18	$\notin$	$\in$	$\in$	$\notin$	$\in$	$\in$	$\notin$
34,5	$\notin$	$\notin$	$\notin$	$\notin$	$\in$	$\notin$	$\in$
$\frac{2}{3}$	$\notin$	$\notin$	$\notin$	$\notin$	$\in$	$\notin$	$\in$
$-3\frac{1}{2}$	$\notin$	$\notin$	$\notin$	$\notin$	$\in$	$\in$	$\notin$
-2,666...	$\notin$	$\notin$	$\notin$	$\notin$	$\in$	$\in$	$\notin$
$\frac{12}{3}$	$\in$	$\in$	$\notin$	$\in$	$\in$	$\notin$	$\in$
15,00	$\in$	$\in$	$\notin$	$\in$	$\in$	$\notin$	$\in$

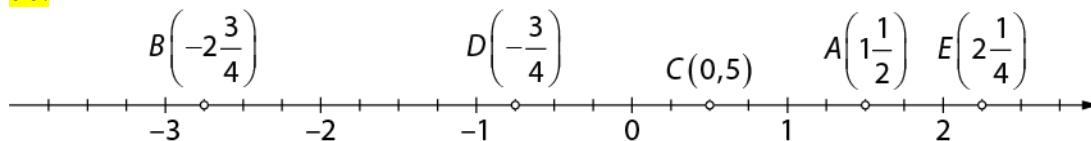
Iste elemente vsebujejo množici $\mathbb{N}$ in $\mathbb{Z}^+$.

57.

a) $-1,94; -1,86; -1,78; -1,7; -1,62; -1,54; -1,46$

b) $-3\frac{3}{4}, -2\frac{3}{4}, -1\frac{3}{4}, -\frac{3}{4}, -\frac{1}{4}, \frac{3}{4}, 1\frac{1}{2}, 2\frac{1}{4}$

58.

59.

- a) $>$ b) $>$ c) $<$ č) $=$ d) $<$ e) $<$

60.

a) -12	c) 34	d) -19
b) $2,8$	č) $4\frac{5}{6}$	e) 0

61.

a) 15	c) $7,8$	d) $\frac{4}{9}$
b) 15	č) 0	e) $6\frac{1}{3}$

62.

- a) $-8, -14, -20, -26, -32$

Vsako naslednje število je za 6 manjše od predhodnega.

- b) $-8, -3, 2, 7, 12$

Vsako naslednje število je za 5 večje od predhodnega.

- c) $-1\frac{1}{2}, -\frac{3}{4}, 0, \frac{3}{4}, 1\frac{1}{2}$

Vsako naslednje število je za $\frac{3}{4}$ večje od predhodnega.

- č) $1,4; -4,6; 2,4; -5,6; 3,4$

Zaporedje števil dobimo tako, da izmenično prištejemo oz. odštejemo naravno število. Najprej prištejemo 1, nato od dobljenega števila odštejemo 2, prištejemo 3, odštejemo 4 ...

63.

- a) $-13 < -8 < -6 < -4 < -1 < 0 < +7 < +13$

- b) $-62 < -26,0 < -20,6 < -6,2 < -2,6 < +2,6 < +6,2$

- c) $-304,2 < -30,4 < -21,5 < -3,04 < -2,15 < 2,15 < 3,04 < 304$

- č) $-\frac{9}{5} < -1\frac{2}{5} < -\frac{4}{5} < \frac{1}{5} < \frac{3}{5} < 1\frac{1}{5}$

64.

- a) 18

- c) $-3,6$

- d) $-\frac{3}{4}$

- b) -25

- č) $6,5$

- e) $3\frac{2}{5}$

65.

- a) P

- b) N

- c) P

- č) P

- d) P

- e) N

- f) P

- g) N

66.

- a) $R = \{-20, 20\}$

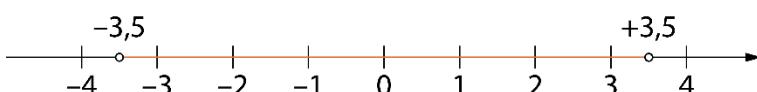
- b) $R = \{-3, 3\}$

- c) $R = \{-50, 50\}$

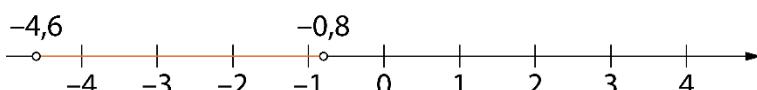
- č) $R = \left\{-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right\}$

67.

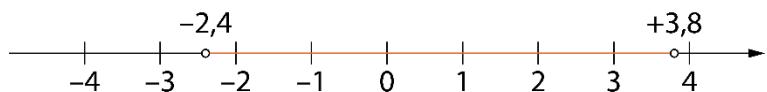
- a) 7 cm

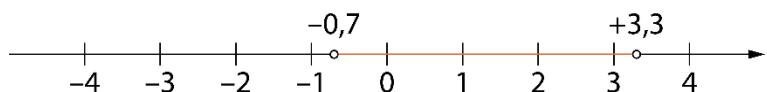
- b) 3,8 cm

c) 6,2 cm

č) 4 cm

68.

a) -11

b) $-3, -2, -1, 0, 1$

c) $6, 7, 8, 9$

č) $0, 1, 2, 3, 4$

d) -4

e) -3

69.

a) 25

b) 7,8

Preveri svoje znanje

Ali veš?

1.

- Naravna števila so števila, s katerimi štejemo. V $\mathbb{N}$ so tako števila 1, 2, 3, 4, 5 ...
- Naravnim številom nasprotna števila tvorijo množico negativnih celih števil. V $\mathbb{Z}^-$ so tako števila ... $-5, -4, -3, -2, -1$.
- Množica, ki je enaka množici naravnih števil, je množica pozitivnih celih števil. V $\mathbb{Z}^+$ so tako ista števila kot v množici naravnih števil, torej 1, 2, 3, 4, 5 ...
- Če številom iz množic $\mathbb{Z}^-$ in $\mathbb{Z}^+$ dodamo še število 0, dobimo množico vseh celih števil. V $\mathbb{Z}$ so tako števila ... $-5, -4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5 \dots$
- Negativna števila, ki jih lahko zapišemo v obliki ulomka, tvorijo množico negativnih racionalnih števil. V $\mathbb{Q}^-$ so torej števila: $-\frac{3}{4}; -\frac{1}{2}; -12; -0,\bar{3}; -3,7 \dots$
- Pozitivna števila, ki jih lahko zapišemo v obliki ulomka, tvorijo množico pozitivnih racionalnih števil. V $\mathbb{Q}^+$ so torej števila: $\frac{3}{4}; \frac{1}{2}; 12; 0,\bar{3}; 3,7 \dots$
- Če številom, ki jih lahko zapišemo v obliki ulomka, dodamo še število 0, dobimo množico vseh racionalnih števil. V $\mathbb{Q}$ so torej števila: $-\frac{3}{4}; -\frac{1}{2}; -12; -0,\bar{3}; -3,7; 0; \frac{3}{4}; \frac{1}{2}; 12; 0,\bar{3}; 3,7 \dots$

2. Zapišimo nekaj pomembnih odnosov, ki veljajo med danimi množicami:

- $\mathbb{N} = \mathbb{Z}^+$
- $\mathbb{N} \subset \mathbb{Z} \subset \mathbb{Q}$
- $\mathbb{Z}^- \subset \mathbb{Z}$ in $\mathbb{Z}^+ \subset \mathbb{Z}$
- $\mathbb{Q}^- \subset \mathbb{Q}$ in $\mathbb{Q}^+ \subset \mathbb{Q}$

3.

- Števili, katerih slike se pri zrcaljenju čez izhodišče številske premice preslikata druga v drugo, imenujemo nasprotni si števili. Primer: Nasprotna vrednost števila -5 je število 5 . Simbolni zapis: $-(-5) = 5$.
- Absolutna vrednost števila nam pove, za koliko je slika danega števila oddaljena od izhodišča na številski premici. Primer: Absolutna vrednost števila -5 je število 5 . Simbolni zapis: $|-5| = 5$.

4. Znak minus ima v matematiki več pomenov:

- znak za odštevanje ($8 - 5 = 3$),
- predznak negativnega števila (-7),
- oznaka za nasprotno vrednost števila ($-(-2) = 2$).

5. Negativno spremembo količine oz. znižanje nakažemo z znakom minus ($-$) pred številom. Pozitivno spremembo količine oz. zvišanje nakažemo z znakom plus ($+$) pred številom.

Preveri, ali znaš ...

1.

- a) $4,8 \in \mathbb{Q}^+$ in $4,8 \in \mathbb{Q}$
- b) $0 \in \mathbb{Z}$ in $0 \in \mathbb{Q}$
- c) $-\frac{8}{8} \in \mathbb{Z}^-$, $-\frac{8}{8} \in \mathbb{Z}$, $-\frac{8}{8} \in \mathbb{Q}^-$ in $-\frac{8}{8} \in \mathbb{Q}$
- č) $96,00 \in \mathbb{N}$; $96,00 \in \mathbb{Z}^+$; $96,00 \in \mathbb{Z}$; $96,00 \in \mathbb{Q}^+$ in $96,00 \in \mathbb{Q}$
- d) $-6,2 \in \mathbb{Q}^-$ in $-6,2 \in \mathbb{Q}$
- e) $45 \in \mathbb{N}$, $45 \in \mathbb{Z}^+$, $45 \in \mathbb{Z}$, $45 \in \mathbb{Q}^+$ in $45 \in \mathbb{Q}$
- f) $2,\overline{27} \in \mathbb{Q}^+$ in $2,\overline{27} \in \mathbb{Q}$
- g) $\frac{2}{3} \in \mathbb{Q}^+$ in $\frac{2}{3} \in \mathbb{Q}$

2.

$$A\left(-2\frac{1}{2}\right), B(-3), C\left(1\frac{3}{4}\right), D\left(-1\frac{1}{2}\right), E\left(2\frac{1}{4}\right), F(3).$$

3.

- a) $-8, -3, 2, 7, 12$
- b) $11, 2, -7, -16, -25$

4.

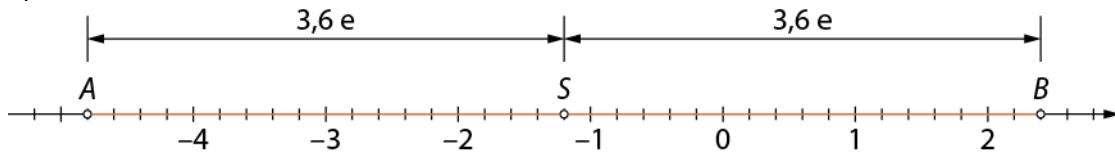
x	10	-4	$-(+6)$	-1,25
$-x$	-10	4	+6	-1,25
$ x $	10	4	6	1,25

5.

$3,25$ in $-3,25$.

6.

a)

- b) $|AB| = 7,2$ cm
- c) $S(-1,2)$

7.

- a) Izjava ni pravilna. $\mathbb{N} \subset \mathbb{Z}$
- b) Izjava ni pravilna. $\mathbb{Z}^- \cap \{0\} = \{\}$
- c) Izjava je pravilna.
- č) Izjava je pravilna.
- d) Izjava je pravilna.
- e) Izjava ni pravilna. $\mathbb{Q} = \mathbb{Q}^- \cup \{0\} \cup \mathbb{Q}^+$

8.

$$|-4,85| = 4,85$$

$$-(+4,58) = -4,58$$

$$|+5,48| = 5,48$$

$$-(-(-5,48)) = -5,48$$

$$|-5,84| = 5,84$$

$$-|-5,84| = -5,84$$

$$-|-5,84| < -(-(-5,48)) < -(+4,58) < |-4,85| < |+5,48| < |-5,84|$$

9.

a) $R = \{\dots, -3, -2, -1, 0, 1\}$

b) $R = \{-2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$

10.

$R = \{-14, -13, -12, -11, -10, -9\}$